

Mpho ya Sisanda

Kanegelo ka Gcina Mhlophe

Diswantšho ka Jiggs Snaddon-Wood

Letšatši le lengwe le le lengwe ge Sisanda wa go ba le mengwaga ye seswai a fihla gae a etšwa sekolong, o hlobola yunifomo, a ja matena a ba a bapala moraloko wa morabaraba le rakgolo wa gagwe. Ba ipshina kudu ba fofiša “dikgomo” borotong ebile ga a sa nyaka le go emiša. Efela ka morago o ile a mo gopotša gore o nyaka go ba molaodi wa panka ka letšatši le lengwe ge a gola.

“O ka dira seo bjang ntle le go ya sekolong sa thuto ya godimo?” rakgolo wa gagwe a dira metlae.

Sisanda a itshegela. “Ke tla ya sekolong sa thuto ya godimo le yunibesithi. Ke ka fao ke šomago kudu sekolong!”

Sisanda ke yo motelele kudu go feta mengwaga ya gagwe – o tšeeletše tatagwe. O tšeeletše mmagwe ka sefahlego sa nkgokolo le momyemyelo wo mobotse. Letšatši ka letšatši batswadi ba gagwe ka bobedi ba tsoga e sa le mesong ba ya mošomong lešokeng la diphoofolo la kgauswi. Ka nako ye sekolo sa Sisanda le bagwera ba gagwe se thoma, dihlopha tša baeti di tla be di fihla go tlo bona diphoofolo tše botse tša Afrika.

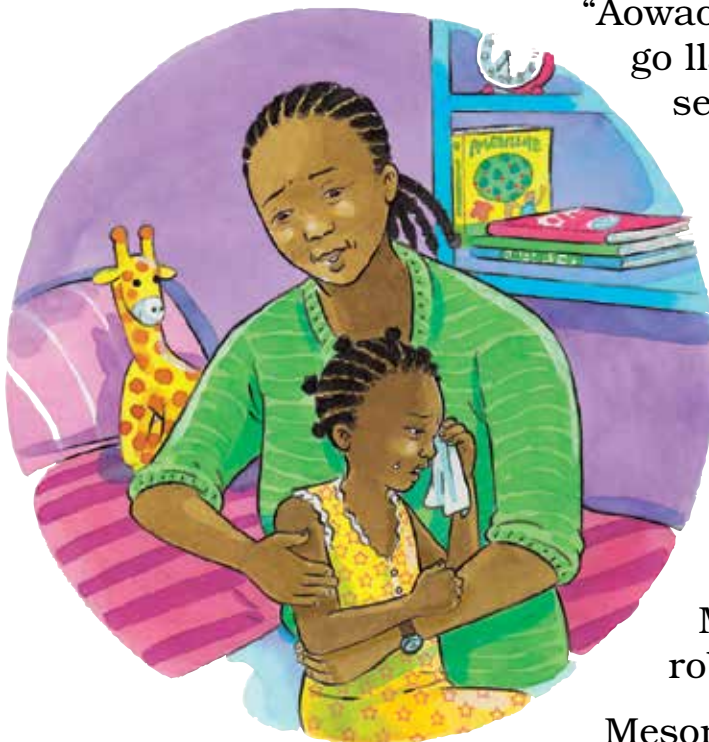

Ka letšatši la matswalo a gagwe la mafelelo, Sisanda o filwe tshwaro ya go kgethega – batswadi ba gagwe ba mo dumeletše go swarela moletlwana ka lešokeng la diphoofolo. Ka lešokeng la diphoofolo dithutlwa di be di fišagelwa go tseba ka ga sehlopha se sa batho. Di taolotše melala ya tšona ye metelele gore di bone mokete gabotse gomme di be di bonala di nyaka le khekhe ya letšatši la matswalo! Sisanda o be a rata dithutlwa. Diphoofolo ka moka di be di kgethegile go yena, efela o ratile kudu dithutlwa tše di telele tša boleta. O be a ka fetša letšatši ka moka a di lebeletše.

Ka Labohlano le lengwe, tatago Sisanda o ile a boa mošomong ka pela. O be a bonala a befetšwe.

“Go senyegile kae, Tate?” Sisanda a botšiša.

“Lehono motšhitšhi wa dinose o lomile thutlwa ya mma,” gwa hlaloša tatago Sisanda. “Hlogo ya yona e be e rurugile ka lebaka la go lomiwa gomme le mahlo a yona a mabotse a tswalelegile. Re lekile go e thuša efela, gwa se thuše selo – e ile ya hwa. Sa go kweša bohloko kudu ke gore e be e na le namanyana yeo e lego gore e sa e hloka.”

“Aowaowa!” a realo Sisanda a thoma go lla. “O kare nkabe go na le se nka se dirago. Ngwana wa thutlwa o swanetše go ba a lla bjalo ka nna.”

Sisanda a tšwela pele go lla. Mmagwe o ile a leka go mo homotša. O ile a ba a balela Sisanda kanegelo ya tlaleletšo ka nako ya go robala go mo thuša go lebala ka bohloko bjo a bo kwešitšwego ke ngwana wa thutlwa.

Mafelelong, Sisanda o ile a robotšwa ke lentšu la mmagwe.

Mesong ya go latela Sisanda o ile a tsoga a na le kgopolo!

“Nka ya le lena mošomong lehono?” a botšiša tatagwe. “Ke swaretše ngwana wa thutlwa mpho.”

Batswadi ba gagwe ba ile ba lebelelana, ba myemyela gomme ba re, “Ee, o ka sepela le rena.”

E be e le letšatši le borutho efela go na le maru. Lešokeng la diphoofolo go be go rile tuu ka tsela ya go se tlwaelege.

“Ke nagana gore letšatši ga le tšwelele lehono ka gobane le nyamišitšwe ke ngwana wa thutlwa,” a realo Sisanda.

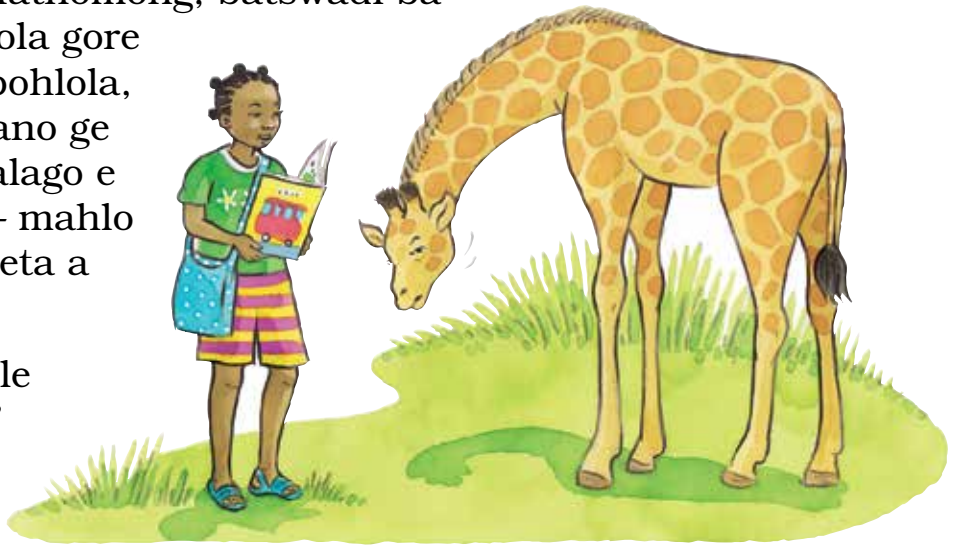
Tlou ye kgolokgolo e be e lebeletše maloko a lapa ge ba sepela.

“Mogongwe e makatšwa ke ge mosetsana yo monnyane a eya mošomong le batswadi ba gagwe,” a realo mmago Sisanda.

Sisanda a dumela ka hlogo. “E tlile go makatšwa ke seo e tlilego go se bona,” a nagana.

Ba hweditše ngwana wa thutlwa a eme a le tee. Molala wa yona o mo telele o be o lekeletše gomme mahlo a yona a magolo a matsotho a be a laetša bodutu. Sisanda o ile a ema kgauswi le yona ka fao a ka kgonago. O ile a bula mokotlana wa gagwe a ntšha puku. Batswadi ba gagwe ba ile ba makala, a thoma go balela ngwana wa thutlwa. E ile ya retološa hlogo go ya thoko ya lentšu la gagwe gomme ya theeletša ka fao o ka rego e kwešiša lentšu le lengwe le le lengwe. Mathomong, batswadi ba Sisanda ba be ba gopola gore go balela thutlwa ke bohlola, efela ba fetola menagano ge ba bona ka fao e bonalago e le khutšong ka gona – mahlo a yona a go laetša boleta a lebeletše Sisanda.

“Kanegelo ya ka e dirile gore a ikwe bokaone,” Sisanda a botša rakgolo wa gagwe ge a fihla gae.

Sisanda o ile a ya go etela ngwana wa thutlwa mathapama a mantši le mafelelong a beke. Gomme nako le nako ge a eya o be a eya le kanegelo ye nngwe go e balela. Bagwera ba babedi ba baswa ba be ba kgahliša, ba kgahla le baeti bao bego ba ba bona ge ba feta gomme ba ba tšea le dinepe.

Gannyanegannyane ngwana wa thutlwa a maatlafala. Batho ba kua lešokeng la diphoofolo ba be ba e hlokomela gabotse gomme lerato la go tšwa go mogwera yo moswa, Sisanda, le thušitše kudu.

Letšatši le lengwe molaodi wa lešoka la diphoofolo o ile a kgopela Sisanda gore a reele mogwera wa gagwe yo moswa leina.

“Ke nagana gore Thokozani ke leina le le botse,” a realo Sisanda.

Ka letšatši la go latela molaodi wa lešoka la diphoofolo o ile a leletša morutiši wa Sisanda mogala. O ile a laletša baithuti ka moka ba ka mphatong wa Sisanda go tla go tsebana le Thokozani. Thutlwa ya botse e be e gotše e le ye telele ebile e tieletše ka dikgwedi tše tharo morago ga ketelo ya mathomo ya Sisanda.

Ka letšatši la leeto, bana ba Kreiti ya 3 ba masomenne ba be ba letetše gore dikgoro tša lešoka la diphoofolo di bulwe ka phišagalelo. Morago Sisanda o ile a ba etelela pele ka moka a ba iša go Thokozani. Bana ba bangwe ba be ba lebeletše thutlwa ye telele ka makalo. Ba bangwe ba be ba sega ebile ba tšhogile. Morutiši wa bona, Mtšana Khanyile, o ile a myemyela.

“Mogwera wa gago o botse, Sisanda. O tloga o mo loketše kudu,” a realo ka boleta.

“Ke mang leina la gagwe?” gwa botšiša mošemane yo mongwe.

“Thokozani,” gwa araba Sisanda.

“Thokozani e ra gore ‘thabang’,” gwa hlaloša Mtšana Khanyile.

Bana ba ile ba dula fase ba theeletša Sisanda a bala kanegelo yeo a e baletšego Thokozani ka letšatši la mathomo leo ba kopanego ka lona. Molaodi wa lešoka la diphoofolo o ile a tšea dinepe. Le baeti bao ba bego ba feta ba ile ba tšea dinepe. Le motšeadinepe wa kuranta ya selegae o ile a tšea dinepe. O ba tshepišitše gore senepe sa bona se tla tšwa ka kuranteng e se kgale. Bohle ba ile ba thakgala.

Mpho ye botse bjang! Go balela go fodiša mogwera.

• • • • • E BA LE BOITLHAMELO! • • • • •

- Hlohleletša bana ba gago go hlatholla kanegelo ka go ba kgopela
- gore ba thale goba ba pente seswantšho sa karolo yeo ba e
- ratago kudu.

Mpho ya Sisanda

Kanegelo ka Gcina Mhlophe • Diswantšho ka Jiggs Snaddon-Wood

Go bona

Thala goba o pente seswantšho sa karolo yeo o e ratago ya kanegelo.

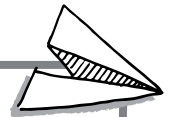
Go bala

Kgetha kanegelo ya gago yeo o ratago go e balela motho yo mongwe, go no swana le ge Sisanda a dirile ka gare ga kanegelo. Goba kgetha puku ya dikanegelo yeo o e ratago gomme o šomiše diswantšho go go thuša go bolela kanegelo gape.

Go ngwala

Ka gare ga kanegelo, motšeadiswantšho go tšwa kuranteng ya selegae o tšere senepe sa Sisanda a balela bana ba bangwe ka phapošing ya gagwe. Ngwala pego ya kuranta go sepedišana le senepe.

Go dira dilo

Šomiša didirišwa tša tlhago (bjalo ka maswika, santa, matlakala, dipatlana) go hlama lešoka la diphoofolo. Ka morago šomiša folouru ya papadi goba letsopa go bopa thutlwa le diphoofolo tše dingwe tšeo di phelago moo.

Go bapala terama

Bolela goba o bale kanegelo yeo o naganago gore e ka thuša motho yo mongwe yo a nyamilego gore a ikwe bokaone.